

GLAWISCHNIG

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 12ης Ιουνίου 2003 *

Στην υπόθεση C-316/01,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Unabhängiger Verwaltungssenat Wien (Αυστρία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Eva Glawischnig

και

Bundesminister für soziale Sicherheit und Generationen,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 1990, σχετικά με την ελεύθερη πληροφόρηση για θέματα περιβάλλοντος (ΕΕ L 158, σ. 56),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Wathelet, πρόεδρο τμήματος, D. A. O. Edward (εισηγητή),
A. La Pergola, P. Jann και A. Rosas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Tizzano
γραμματέας: M.-F. Contet, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η E. Glawischnig, εκπροσωπούμενη από την M. Meyer, Prozessbevollmächtigte,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον G. zur Hausen και την I. Martínez del Peral,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της E. Glawischnig, εκπροσωπούμενης από την M. Meyer, της Αυστριακής Κυβέρνησης, εκπροσωπούμενης από τον G. Hesse, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον G. zur Hausen, κατά τη συνεδρίαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2002,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 5ης Δεκεμβρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με απόφαση της 25ης Ιουλίου 2001, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 13 Αυγούστου 2001, το Unabhängiger Verwaltungssenat Wien υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, τρία προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 1990, σχετικά με την ελεύθερη πληροφόρηση για θέματα περιβάλλοντος (ΕΕ L 158, σ. 56).

- 2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της E. Glawischnig και του Bundesminister für soziale Sicherheit und Generationen (Ομοσπονδιακού Υπουργού Κοινωνικής Ασφάλειας και Γενεών) σε σχέση με αίτηση παροχής πληροφοριών για τα διοικητικά μέτρα ελέγχου των προϊόντων από γενετικώς τροποποιημένη σόγια και γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο.

Νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

- 3 Σκοπός της οδηγίας 90/313 είναι, όπως προκύπτει από την έκτη αιτιολογική σκέψη της, να διασφαλιστεί, για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ανά την Κοινότητα, ελεύθερη πρόσβαση στις πληροφορίες για το περιβάλλον τις οποίες διαθέτουν οι

δημόσιες αρχές με γραπτή, οπτική, ακουστική ή μηχανογραφική μορφή σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος, τις δραστηριότητες ή τα μέτρα που έχουν ή ενδέχεται να έχουν δυσμενή επίδραση στο περιβάλλον και τα μέτρα που έχουν σχεδιαστεί για να το προστατεύσουν.

- 4 Το άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313 ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας:

- α) “πληροφορία σχετική με το περιβάλλον” είναι κάθε διαθέσιμο στοιχείο, υπό γραπτή, οπτική, ακουστική ή μηχανογραφική μορφή, για την κατάσταση των υδάτων, του αέρος, του εδάφους, της πανίδας, της χλωρίδας και των φυσικών χώρων, καθώς και για δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που προκαλούν ενόχληση, όπως ο θόρυβος) ή μέτρα που επηρεάζουν ή δύναται να επηρεάσουν δυσμενώς τα ανωτέρω και για δραστηριότητες ή μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία των ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών μέτρων και των προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος».
- 5 Η οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313 (ΕΕ L 41, σ. 26), δίδει στην «περιβαλλοντική πληροφορία» ορισμό που είναι ευρύτερος και λεπτομερέστερος από τον αντίστοιχο ορισμό που περιέχεται στην οδηγία 90/313. Δεδομένου όμως ότι η οδηγία 2003/4 θα αντικαταστήσει την οδηγία 90/313 στις 14 Φεβρουαρίου 2005, εφαρμογή στην υπόθεση της κύριας δίκης έχει η τελευταία αυτή οδηγία.
- 6 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1139/98 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 1998, για την υποχρεωτική αναγραφή στοιχείων, επιπλέον των προβλεπόμενων στην οδηγία

79/112/ΕΟΚ, στην επισήμανση ορισμένων τροφίμων που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς (ΕΕ L 159, σ. 4), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 49/2000 της Επιτροπής, της 10ης Ιανουαρίου 2000 (ΕΕ L 6, σ. 13, στο εξής: κανονισμός 1139/98), προσδιορίζει τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται υποχρεωτικά στην επισήμανση των τροφίμων και των συστατικών τροφίμων που παράγονται από τους σπόρους σόγιας τους οποίους αφορά η απόφαση 96/281/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 1996, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά γενετικά τροποποιημένων σπόρων σόγιας (*Glycine max L.*) με αυξημένη ανοχή στο ζιζανιοκτόνο glyphosate, δυνάμει της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 107, σ. 10), και από τον αραβόσιτο τον οποίο αφορά η απόφαση 97/98/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Ιανουαρίου 1997, για τη διάθεση στην αγορά γενετικώς τροποποιημένου αραβόσιτου (*Zea mays L.*) που έχει υποστεί συνδυασμένη τροποποίηση, η οποία τον εφοδιάζει με τις εντομοκτόνες ιδιότητες που προσδίδονται από το γονίδιο κωδικοποίησης της ενδοτοξίνης Bt και με αυξημένη ανοχή του ζιζανιοκτόνου γλυφοσινικού αμμωνίου, δυνάμει της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 31, σ. 69).

Η εθνική νομοθεσία

7 Η οδηγία 90/313 μεταφέρθηκε στην αυστριακή νομοθεσία με τον Umweltinformationsgesetz (νόμο σχετικά με την πληροφόρηση για θέματα περιβάλλοντος, BGBl. I, 1993/495, όπως τροποποιήθηκε και δημοσιεύθηκε στην BGBl. I, 1999/137, στο εξής: UIG).

8 Το άρθρο 2 του UIG προβλέπει τα εξής:

«Στοιχεία σχετικά με το περιβάλλον είναι οι πληροφορίες που έχουν αποθηκευθεί σε υποθέματα στοιχείων και αφορούν

1. την κατάσταση των υδάτων, του αέρα, του εδάφους, της πανίδας και της χλωρίδας και των φυσικών βιοτόπων, καθώς και τις μεταβολές της, ή την ηχορρύπανση,

2. τα προγράμματα ή τις δραστηριότητες που ενέχουν ή ενδέχεται να ενέχουν κινδύνους για τον άνθρωπο ή επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάζουν αρνητικά το περιβάλλον, ιδίως λόγω εκπομπών, χρησιμοποίησης ή αποβολής στο περιβάλλον χημικών ουσιών, αποβλήτων, επικίνδυνων οργανισμών ή ενέργειας, περιλαμβανομένης της ιοντίζουσας ακτινοβολίας, ή λόγω θορύβου,

3. τις επιβλαβείς για το περιβάλλον ιδιότητες και ποσότητες και τα επιβλαβή αποτελέσματα χημικών ουσιών, αποβλήτων, επικίνδυνων οργανισμών, απελευθερωθείσας ενέργειας, περιλαμβανομένης της ιοντίζουσας ακτινοβολίας, ή θορύβου,

4. τα υπάρχοντα ή προγραμματιζόμενα μέτρα για τη διατήρηση, την προστασία ή τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων, του αέρα, του εδάφους, της πανίδας και χλωρίδας και των φυσικών βιοτόπων, για τη μείωση της ηχορρυπάνσεως, καθώς και τα μέτρα για την πρόληψη βλάβης και για την αποκατάσταση των προκληθεισών βλαβών, μεταξύ άλλων υπό μορφή διοικητικών πράξεων και προγραμμάτων.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9. Στις 13 Ιανουαρίου 2000 η E. Glawischnig, μέλος του Nationalrat (της αυστριακής Ομοσπονδιακής Βουλής), ζήτησε από τον τότε αρμόδιο ομοσπονδιακό Υπουργό ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τα διοικητικά μέτρα ελέγχου των προϊόντων από γενετικώς τροποποιημένη σόγια και γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο. Η αίτηση αυτή στηριζόταν αφενός στον UIG και αφετέρου στον Auskunftspflichtgesetz (νόμο σχετικά με την υποχρέωση πληροφορήσεως, BGBl. I, 1997/287, στο εξής: APG).

10 Τα ερωτήματα που υπέβαλε η Ε. Glawischnig ήσαν διατυπωμένα ως εξής:

«Ζητώ, βάσει του [APG] και του [UIG], να μου ανακοινωθούν τα ακόλουθα στοιχεία για την περίοδο από 1η Αυγούστου έως 31 Δεκεμβρίου 1999:

1. Πόσα προϊόντα από γενετικώς τροποποιημένη σόγια και γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο ελέγχθηκαν κατά την ανωτέρω περίοδο, προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσον ανταποκρίνονταν στις διατάξεις του κανονισμού 1139/98 περί ορθής επισήμανσας;
2. Πόσες φορές ανέκυψαν αμφισβητήσεις;
3. Για ποια προϊόντα γεννήθηκαν αμφισβητήσεις; Θα ήθελα να μου γνωστοποιηθούν οι ονομασίες των προϊόντων και τα ονόματα των παραγωγών.
4. Πόσες φορές επιβλήθηκαν διοικητικές ποινές; Ποιοι παραγωγοί τιμωρήθηκαν και για ποια προϊόντα;

5. Ποια ήταν η ανώτατη και ποια ήταν η κατώτατη ποινή λόγω ελλιπούς επισημάνσεως: α) από την 1η Αυγούστου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1999 και β) πριν από το εν λόγω διάστημα;»
- 11 Ο Ομοσπονδιακός Καγκελάριος, ο οποίος είχε καταστεί το αρμόδιο όργανο για την εκτέλεση του κανονισμού 1139/98, απάντησε στο πρώτο και στο δεύτερο ερώτημα, αλλά με απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 2000 αρνήθηκε να απαντήσει στο τρίτο, στο τέταρτο και στο πέμπτο ερώτημα και ως αιτιολογία παρέθεσε ότι τα στοιχεία που είχαν ζητηθεί δεν αποτελούσαν στοιχεία σχετικά με το περιβάλλον υπό την έννοια του άρθρου 2 του UIG.
- 12 Η E. Glawischnig άσκησε κατά της ανωτέρω απόφασεως προσφυγή ενώπιον του Unabhängiger Verwaltungssenat Wien, με την οποία υποστηρίζει ότι η εμπορία τροφίμων με/από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς (στο εξής: ΓΤΟ) καλύπτεται οπωσδήποτε από την έννοια «δραστηριότητες που ενέχουν ή ενδέχεται να ενέχουν κινδύνους για τον άνθρωπο ή επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάζουν αρνητικά το περιβάλλον», η οποία περιέχεται στο άρθρο 2, σημείο 2, του UIG. Η E. Glawischnig φρονεί ότι η κατανάλωση τέτοιων τροφίμων μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις για την υγεία και το περιβάλλον.
- 13 Το Unabhängiger Verwaltungssenat Wien είναι της γνώμης ότι οι πληροφορίες που ζήτησε η E. Glawischnig δεν είναι ούτε «στοιχεία σχετικά με το περιβάλλον», υπό την έννοια του άρθρου 2 του UIG, ούτε «πληροφορίες σχετικές με το περιβάλλον», υπό την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313. Έχοντας όμως υπόψη την ευρεία ερμηνεία που έδωσε στην τελευταία αυτή διάταξη το Δικαστήριο με την απόφαση της 17ης Ιουνίου 1998 στην υπόθεση C-321/96, Mecklenburg (Συλλογή

1998, σ. I-3809), το εθνικό δικαστήριο αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Αποτελούν “πληροφορίες σχετικές με το περιβάλλον”, υπό την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 1990, σχετικά με την ελεύθερη πληροφόρηση για θέματα περιβάλλοντος, το όνομα του παραγωγού καθώς και η ονομασία του προϊόντος, όσον αφορά τρόφιμα για τα οποία διαπιστώθηκε κατά τον έλεγχο των δημόσιων αρχών ότι έλειπε η επισήμανση που επιβαλλόταν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1139/98 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 1998, για την υποχρεωτική αναγραφή στοιχείων, επιπλέον των προβλεπόμενων στην οδηγία 79/112/ΕΟΚ, στην επισήμανση ορισμένων τροφίμων που παράγονται από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς;

- 2) Αποτελούν “πληροφορίες σχετικές με το περιβάλλον”, υπό την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 1990, σχετικά με την ελεύθερη πληροφόρηση για θέματα περιβάλλοντος, τα έγγραφα των δημόσιων αρχών από τα οποία προκύπτει η συχνότητα με την οποία έχουν επιβληθεί διοικητικές ποινές λόγω παραβάσεων του κανονισμού (ΕΚ) 1139/98;

- 3) Αποτελούν “πληροφορίες σχετικές με το περιβάλλον”, υπό την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 1990, σχετικά με την ελεύθερη πληροφόρηση για θέματα περιβάλλοντος, τα έγγραφα των δημόσιων αρχών από τα οποία προκύπτει ποιοι παραγωγοί και ποια προϊόντα αφορούσαν οι διοικητικές ποινές που επιβλήθηκαν λόγω παραβάσεως του κανονισμού (ΕΚ) 1139/98;»

14 Με έγγραφο της 21ης Σεπτεμβρίου 2001, το αιτούν δικαστήριο πληροφόρησε το Δικαστήριο ότι για την εκτέλεση του κανονισμού 1139/98 στην Αυστρία αρμόδιος ήταν πλέον ο Bundesminister für soziale Sicherheit und Generationen.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 15 Με τα τρία ερωτήματά του, τα οποία αφορούν την ερμηνεία της ίδιας διατάξεως του κοινοτικού δικαίου και μπορούν συνεπώς να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313 έχει την έννοια ότι αποτελούν πληροφορίες σχετικές με το περιβάλλον, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το όνομα του παραγωγού και η ονομασία των τροφίμων που αποτέλεσαν αντικείμενο διοικητικών μέτρων ελέγχου προς εξακριβωση της τηρήσεως του κανονισμού 1139/98, ο αριθμός των διοικητικών κυρώσεων που επιβλήθηκαν κατόπιν των μέτρων αυτών, καθώς και η ταυτότητα των παραγωγών και των προϊόντων που αφορούσαν οι εν λόγω κυρώσεις.
- 16 Το άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313 κατατάσσει τις πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον σε τρεις κατηγορίες: πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των υδάτων, του αέρα, του εδάφους, της πανίδας, της χλωρίδας και των φυσικών χώρων (στο εξής: πρώτη κατηγορία), πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες ή τα μέτρα που επηρεάζουν ή μπορούν να επηρεάσουν δυσμενώς τα ανωτέρω περιβαλλοντικά στοιχεία (στο εξής: δεύτερη κατηγορία) και πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες ή τα μέτρα που απεικονίζουν στην προστασία των ανωτέρω στοιχείων (στο εξής: τρίτη κατηγορία).

Παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο

- 17 Η Ε. Glawischnig υποστηρίζει ότι η διάθεση τροφίμων στην αγορά υπάγεται στη δεύτερη κατηγορία πληροφοριών, εφόσον επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει αρνητικά το περιβάλλον. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία για τα

προϊόντα που υπόκεινται, όπως τα προϊόντα από ή με ΓΤΟ, σε διαδικασία χορηγήσεως άδειας ή σε ειδική επισήμανση, προς τον σκοπό προστασίας του περιβάλλοντος. Δεδομένου ότι σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι η αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία του ανθρώπου και για το περιβάλλον και δεδομένου ότι ο άνθρωπος πρέπει να θεωρείται μέρος του περιβάλλοντος κατά την έννοια της οδηγίας 90/313, η μη ορθή επισήμανση προϊόντων που περιέχουν ΓΤΟ συνιστά πληροφορία σχετική με το περιβάλλον.

- 18 Επιπλέον, η Ε. Glawischnig ισχυρίζεται ότι οι διοικητικές κυρώσεις για τις παραβάσεις της υποχρεώσεως επισήμανσεως αποτελούν, έμμεσα έστω, μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος. Οι πληροφορίες σχετικά με τις κυρώσεις αυτές ανήκουν συνεπώς επίσης στην τρίτη κατηγορία.
- 19 Η Αυστριακή Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι οι πληροφορίες που αποτελούν το αντικείμενο της κύριας δίκης δεν καλύπτονται από το άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313. Η κυβέρνηση αυτή υποστηρίζει ότι η κατά την εν λόγω διάταξη έννοια του περιβάλλοντος καλύπτει μόνο τα στοιχεία του περιβάλλοντος που απαριθμούνται ρητά στη διάταξη αυτή. Η υγεία των ανθρώπων περιλαμβάνεται στα στοιχεία αυτά μόνον έμμεσα, στο μέτρο που επηρεάζεται από τα αρνητικά αποτελέσματα δραστηριότητας που αφορά κάποιο από αυτά τα στοιχεία του περιβάλλοντος. Η ενδεχομένως ευρεία ερμηνεία της έννοιας «πληροφορίες σχετικές με το περιβάλλον» δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να μεταβάλει τον πίνακα των ρητώς προβλεπόμενων περιβαλλοντικών στοιχείων, αλλά μπορεί απλώς να ρυθμίζει την έκταση των πληροφοριών σχετικά με τα στοιχεία αυτά.
- 20 Η επίμαχη στην κύρια δίκη αίτηση παροχής πληροφοριών αφορά, κατά την Αυστριακή Κυβέρνηση, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα διοικητικού ελέγχου ορισμένων προϊόντων προς τον σκοπό της εξακριβώσεως του αν η επισήμανση των εν λόγω προϊόντων ήταν σύμφωνη με τις προϋποθέσεις που θέτει ο κανονισμός 1139/98. Οι πληροφορίες αυτές δεν αφορούν την κατάσταση κάποιου από τα περιβαλλοντικά στοιχεία που μνημονεύονται στο άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313.

- 21 Η Επιτροπή φρονεί επίσης ότι οι επίμαχες στην κύρια δίκη πληροφορίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 90/313. Υποστηρίζει ότι οι πληροφορίες σχετικά με την τήρηση μιας υποχρέωσης επισημάνσεως δεν παρέχουν καθαυτές καμία ενημέρωση ως προς την παρούσα κατάσταση ενός από τα περιβαλλοντικά στοιχεία που αναφέρονται στην οδηγία και ότι οι πληροφορίες που δεν αφορούν ειδικώς την κατάσταση ενός από τα στοιχεία αυτά δεν ανήκουν στην πρώτη κατηγορία.
- 22 Όσον αφορά τη δεύτερη κατηγορία, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι διοικητικοί έλεγχοι που διενεργούνται προς διασφάλιση της τήρησης του κανονισμού 1139/98 δεν αποτελούν δραστηριότητες που επηρεάζουν ή μπορούν να επηρεάσουν την κατάσταση του περιβάλλοντος. Έστω και αν είναι αδύνατο να αποκλειστεί εκ των προτέρων το ενδεχόμενο να συνιστά η ίδια η εμπορία των προϊόντων που αφορά ο εν λόγω κανονισμός δυνητική προσβολή του περιβάλλοντος, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι επίμαχες στην κύρια δίκη πληροφορίες δεν αφορούν την εμπορία των προϊόντων αυτών, αλλά την τήρηση ορισμένων κανόνων για την επισήμανσή τους κατά την εμπορία τους.
- 23 Όσον αφορά την τρίτη κατηγορία, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι πληροφορίες για τα αποτελέσματα και τις συνέπειες των διοικητικών ελέγχων σχετικά με την τήρηση του κανονισμού 1139/98 θα συνιστούσαν πληροφορίες σχετικές με το περιβάλλον, υπό την έννοια της οδηγίας 90/313, μόνον αν ο κανονισμός αυτός αποσκοπούσε στην προστασία του περιβάλλοντος. Αυτό όμως δεν ισχύει, διότι ο κανονισμός αυτός δεν αποσκοπεί στην προστασία του περιβάλλοντος, αλλά κυρίως στην ενημέρωση του καταναλωτή.

Απάντηση του Δικαστηρίου

- 24 Επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη ήταν να δώσει στην έννοια «πληροφορία σχετική με το περιβάλλον», η οποία ορίζεται στο άρθρο 2,

στοιχείο α', της οδηγίας 90/313, ευρύ περιεχόμενο και ότι ο νομοθέτης αυτός απέφυγε να ορίσει την έννοια αυτή κατά τρόπο που θα μπορούσε να αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας κάποια από τις δραστηριότητες που ασκεί η δημόσια αρχή (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Mecklenburg, σκέψεις 19 και 20).

- 25 Σκοπός της οδηγίας 90/313 δεν είναι πάντως να δοθεί ένα γενικό και απεριόριστο δικαίωμα προσβάσεως σε όλες τις πληροφορίες που διαθέτουν οι δημόσιες αρχές και που έχουν σχέση, έστω και ελάχιστη, με ένα από τα περιβαλλοντικά στοιχεία που αναφέρει το άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής. Κατά την οδηγία, για να ισχύει το δικαίωμα πληροφορήσεως που θεσπίζει, πρέπει οι πληροφορίες αυτές να ανήκουν σε μία ή περισσότερες από τις τρεις κατηγορίες που απαριθμεί η εν λόγω διάταξη.
- 26 Εν προκειμένω δεν αμφισβητείται ότι οι επίμαχες στην κύρια δίκη πληροφορίες δεν ανήκουν στην πρώτη κατηγορία.
- 27 Όσον αφορά τη δεύτερη κατηγορία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι πληροφορίες σχετικά με μέτρα ελέγχου δεν ανήκουν κατά κανόνα στην κατηγορία αυτή, έστω και αν τα μέτρα αυτά αφορούν δραστηριότητες ή περαιτέρω μέτρα τα οποία επηρεάζουν ή μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά ένα ή περισσότερα περιβαλλοντικά στοιχεία.
- 28 Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι οι πληροφορίες σχετικά με την εμπορία τροφίμων που περιέχουν ΓΤΟ ανήκουν στη δεύτερη κατηγορία, το γεγονός αυτό δεν αρκεί για να υπαχθούν στην ίδια κατηγορία οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ελέγχου της εν λόγω εμπορίας.

- 29 Οι πληροφορίες σχετικά με μέτρα ελέγχου μπορούν πάντως να ανήκουν στην τρίτη κατηγορία, εφόσον σκοπός των μέτρων αυτών είναι η προστασία ενός ή περισσότερων του ενός περιβαλλοντικών στοιχείων.
- 30 Από την άποψη αυτή επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα επίμαχα στην κύρια δίκη μέτρα ελέγχου αφορούσαν την τήρηση του κανονισμού 1139/98 και ότι, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 32 των προτάσεών του, ο κανονισμός αυτός έχει διττό σκοπό, και συγκεκριμένα αφενός την εξάλειψη των δυνητικών εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων από γενετικά τροποποιημένη σόγια και γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο και αφετέρου την ενημέρωση του τελικού καταναλωτή.
- 31 Συγκεκριμένα, κατά την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1139/98, οι διαφορές μεταξύ των μέτρων που έχουν λάβει ορισμένα κράτη μέλη σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων και συστατικών τροφίμων που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένα προϊόντα ενδέχεται να παρεμποδίσουν την ελεύθερη διακίνηση των εν λόγω τροφίμων και συστατικών τροφίμων και, επομένως, να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, πράγμα που σημαίνει ότι είναι, συνεπώς, απαραίτητο να θεσπιστούν ενιαίοι κοινοτικοί κανόνες επισήμανσης για τα συγκεκριμένα προϊόντα. Από την έκτη αιτιολογική σκέψη του ίδιου κανονισμού προκύπτει ότι αυτοί οι κανόνες επισήμανσης έχουν σκοπό την ενημέρωση του τελικού καταναλωτή.
- 32 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 1139/98, αυτοί οι κανόνες επισήμανσης συνίστανται ουσιαστικά στην προσθήκη της φράσης «παράγεται από γενετικώς τροποποιημένη σόγια» ή «παράγεται από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο», ανάλογα με την περίπτωση.

- 33 Επομένως, σκοπός του κανονισμού 1139/98 είναι να καταστήσει υποχρεωτική την αναγραφή ορισμένων πρόσθετων πληροφοριών, πέρα από τις πληροφορίες των οποίων η αναγραφή στην επισήμανση είναι ήδη υποχρεωτική δυνάμει της οδηγίας 79/112/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1978, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση και την παρουσίαση των τροφίμων που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή καθώς επίσης και τη διαφήμισή τους (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 33), η οποία όμως δεν αποτελούσε μέτρο προστασίας του περιβάλλοντος.
- 34 Κατά συνέπεια, οι επίμαχες στην κύρια δίκη πληροφορίες δεν ανήκουν ούτε στην τρίτη κατηγορία.
- 35 Επομένως, στα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313 έχει την έννοια ότι δεν αποτελούν πληροφορίες σχετικές με το περιβάλλον, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το όνομα του παραγωγού και η ονομασία των τροφίμων που αποτέλεσαν αντικείμενο διοικητικών μέτρων ελέγχου προς εξακρίβωση της τηρήσεως του κανονισμού 1139/98, ο αριθμός των διοικητικών κυρώσεων που επιβλήθηκαν κατόπιν των μέτρων αυτών, καθώς και η ταυτότητα των παραγωγών και των προϊόντων που αφορούσαν οι εν λόγω κυρώσεις.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 36 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με απόφαση της 25ης Ιουλίου 2001 το Unabhängiger Verwaltungssenat Wien, αποφαινεται:

Το άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 1990, σχετικά με την ελεύθερη πληροφόρηση για θέματα περιβάλλοντος, έχει την έννοια ότι δεν αποτελούν πληροφορίες σχετικές με το περιβάλλον, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το όνομα του παραγωγού και η ονομασία των τροφίμων που αποτέλεσαν αντικείμενο διοικητικών μέτρων ελέγχου προς εξακρίβωση της τηρήσεως του κανονισμού (ΕΚ) 1139/98 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 1998, για την υποχρεωτική αναγραφή στοιχείων, επιπλέον των προβλεπόμενων στην οδηγία 79/112/ΕΟΚ, στην επισήμανση ορισμένων τροφίμων που παράγονται από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 49/2000 της Επιτροπής, της 10ης Ιανουαρίου 2000, ο αριθμός των διοικητικών κυρώσεων που επιβλήθηκαν κατόπιν των μέτρων αυτών, καθώς και η ταυτότητα των παραγωγών και των προϊόντων που αφορούσαν οι εν λόγω κυρώσεις.

Wathelet

Edward

La Pergola

Jann

Rosas

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Ιουνίου 2003.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass

M. Wathelet